

Granskning av bokslut och årsredovisning

2024-12-31

Rapport

Östersunds kommun

KPMG AB

2025-04-09

Antal sidor 7

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	Balanskravsresultat	1
1.3	Övriga iakttagelser:	1
1.4	Rekommendationer	1
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfrågor	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	4
3.1.1	Bedömning	4
3.2	Finansiella mål	6
3.2.1	Bedömning	6
3.3	Balanskravsresultat	6
3.3.1	Bedömning	6
3.4	Övriga iakttagelser	6

1 Sammanfattning

Vi har av Östersunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Kommunen hanterar alla leasingkontrakt som operationell leasing vilket enligt vår bedömning kan utgöra ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, förutom de möjliga effekterna av det förhållande som beskrivs ovan, upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Drifts- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

1.2 Balanskravsresultat

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

1.3 Övriga iakttagelser:

Vi har i vår granskning noterat att en komplett genomgång av leasingen ännu inte har genomförts. Se vidare information under punkt 3.1.1.

1.4 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att säkerställa att iakttagelserna åtgärdas. Se vidare information under punkt 3.1.1.

2 Bakgrund

Vi har av Östersunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift- och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse
- Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionsd i kommunal verksamhet 2022. Följande punkter granskas i Östersunds kommun av revisionskontoret.

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?

- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Har drift- och investeringsredovisningen upprättats i enlighet med LKBR?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2024-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Bedömningen av mål för god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat ingår inte i denna granskning.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskerna utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kommunens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella

ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med kartläggningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2025-04-08.

Rapporten är faktakontrollerad av redovisningschefen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, förutom de möjliga effekterna av det förhållande som beskrivs nedan, upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Kommunen gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Kommunen har per 2024-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt som operationell leasing.

Hyreskontrakt och leasing av bilar och fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunen hanterar alla leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning kan vara ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed. Det lämnas i årsredovisningen inte någon upplysning kring vilka resultateffekter detta avsteg medför, vilket ska finnas enligt LKBR.

Kommunen har under året genomfört en utredning av de största kontrakten, där slutsatsen är att inget av de stora kontrakten bedöms utgöra finansiell leasing. Vi gör ingen annan bedömning än kommunen för dessa kontrakt. Det finns kvarstående kontrakt som ännu inte har bedömts. Till följd av detta har vi inte kunnat avgöra om det hade varit nödvändigt med ändringar gällande redovisningen av leasingkontrakt i balansräkning, resultaträkning samt noter.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- I revisionen noterades att en avsättning till investeringsfond för nytt vattenverk gjorts med 18 MSEK vilket var 6 MSEK större än årets överskott i vattenverksamheten. 6 MSEK hade redovisats som en fordran på vattenkollektivet. Kommunen har korrigerat avsättningen efter vårt påtalande då en avsättning större än årets överskott ej är möjlig redovisningsmässigt. Fonden uppgår totalt sett till 58 MSEK och vi rekommenderar att kommunen säkerställer att samtliga kriterier för att en avsättning till Investeringsfond ska vara tillåten enligt Vattentjänstlagen, är uppfyllda.
- Vi noterar att det saknas kommentarer och analys i förvaltningsberättelsen gällande budgetavvikelserna på nämnds-/verksamhetsnivå i driftredovisningen och på projektnivå i investeringsredovisningen.
- Vi noterar att redovisningen av exploateringstillgångar inte följer regelverket. Posten uppgår totalt till 88 MSEK. Vid försäljning bokförs försäljningssummor som avgående post, och reglering sker inte förrän allt är helt klart och alla fakturor har inkommit till kommunen. Enligt uppgift pågår ett arbete med att utveckla en rutin för att förbättra redovisningen av exploateringstillgångar.

3.2 Finansiella mål

Kommunfullmäktige i Östersunds kommun har fastställt fyra finansiella mål. Se vidare kommunstyrelsens måluppföljning på sida 29 i kommunens årsredovisning.

Finansiella mål:

- Årets resultat 2%, utfall 3,3%
- Soliditet minst 38%, utfall 44,4%
- Nettoinvesteringar 10%, utfall 14,6%
- Underhåll minst 106 kr/kvm, utfall 226 kr/kvm

3.2.1 Bedömning

Vi bedömer att det inte finns några väsentliga felaktigheter i beräkningen av utfallet för de finansiella målen.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

3.3.1 Bedömning

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

3.4 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning inte noterat några övriga iakttagelser kopplade till den interna kontrollen. Vi har följande iakttagelser kopplade till processer som har anknytning till räkenskapsrevisionen:

- Övergången till leverantörsfakturasystemet Proceedo har inneburit att ett flertal fakturor i bokslutet har blivit redovisade på fel räkenskapsår. Detta har krävt en större manuell handpåläggning av ekonomiavdelningen för att korrigera avvikelserna. Vi har inte noterat några fel i bokslutet relaterat till detta men rekommenderar kommunen att säkerställa rutinerna för korrekt redovisning och periodisering av kostnader kommande perioder.
- Vi har enligt särskilt uppdrag från revisorerna granskat processen för komponentindelning av projekt.

Rutiner för indelning av komponenter

Indelning av komponenter sker utifrån komponentlista som erhålls från entreprenören. Komponentlistan är ett krav vid stora byggnationer.

Avskrivningstiderna baseras på intern sammanställning för komponenter. Rutinerna kring komponentredovisning för större projekt bedöms fungera bra och avskrivningstiderna bedöms vara rimliga. Vid aktivering av mindre projekt används endast en komponent.

Uppföljning av tre större projekt

Vi har i granskningen följt upp tre investeringsprojekt under året – Rådhuset, Lugnviksskolan och Frösön F-6 ny skola. Uppföljningen har visat att kommunen delar upp aktiveringarna procentuellt utifrån entreprenörens siffror i komponentlistan. Uppföljningen har inte visat någon avvikelse.

Redovisning

Inkommande leverantörsfakturor hanteras i försystem. Vid export till redovisningssystemet Visma sker bokföringen i klumpsummor per investeringsprojekt. Det finns möjligheter via särskild webbfunktion att följa upp vilka fakturor som ingår i en bokning dock framgår dock inte verifikationsnummer på dessa rapporter, utan det är enbart synligt i försystemet. Vi rekommenderar att kommunen ser över rutinen för att säkerställa att relevant information finns tillgänglig samt att spårbarheten till redovisningen kan säkerställas. Risk finns annars att felaktiga kostnader belastar projekt.

Pågående projekt redovisas tillsammans med färdigställda på t ex kontot för byggnader. Avskrivning påbörjas när projektet färdigställs. I den kommunala kontoplanen finns möjligheten att redovisa projekten som pågående på särskilt konto. Vi gör bedömningen att det kan vara ett bra sätt att få överblick över projektverksamheten samt att underlätta avstämningar av t ex anläggningsregister och avskrivningar. Vi rekommenderar kommunen att överväga att använda ett separat konto för redovisning av pågående investeringar.

Datum som ovan

KPMG AB

Therese Malmgren

Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Anna Birgitta Therese Malmgren

Undertecknare

Serienummer: 8b8c01ea33ed0b[...]949e5703aa79f

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-09 13:54:00 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.